

Krzysztof Opaliński
Polska Akademia Nauk
Instytut Ekologii
05-092 Łomianki, Dziekanów Leśny

CO SŁYCHAĆ ZA MIEDZĄ?

Wszyscy interesujący się krajami i badaniami polarnymi mogą bez trudu pochwalić się znajomością przeszłych i obecnych dokonań naszych sąsiadów z za wschodniej i zachodniej granicy w Arktyce i Antarktyce. A co wiemy o dokonaniach w tamtych stronach naszych sąsiadów zza miedzy południowej? Delikatnie mówiąc, niewiele. A przecież są oni spadkobiercami tradycji C.K. Austro-Węgier, niegdyś potęgi również na morzach, o czym mało kto pamięta. Również mało kto pamięta, że Oberleutnant Julius Ritter von Payer, cesarski kartograf i współdowódca (wraz z Carlem Weyprechtem), wyprawy na Ocean Lodowaty Północny na statku „Admiral Tegetthoff”, która w roku 1874 odkryła Ziemię Franciszka Józefa, urodził się w Schoenau koło Teplic w Czechach (ale pewnie jeszcze mniejszemu gronu znany jest fakt, że Payer ukończył Szkołę Kadetów w... Łobzowie, wówczas koło Krakowa!). Również kilku innych uczestników tej historycznej wyprawy – w tym pierwszy i drugi oficer, mechanik i palacz pochodzili z Czech lub Moraw.

To była historia. A dzień dzisiejszy? Piszą o nim nasi czescy koledzy-polarnicy, dr. Zdenek Duriš i prof. Jiři Komarek.